ОБГРУНТОВАНІСТЬ ПОЛІПРАГМАЗІЇ ТА КЛІНІКО-ФАРМАКОЛОГІЧНА ОЦІНКА РАЦІОНАЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.

Луговий. С. Ю, Зімін С. М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Одночасне призначення пацієнту декількох лікарських засобів, відоме як поліпрагмазія, є сучасною проблемою яка часто відмічається у клінічній практиці лікуванні літніх пацієнтів (старше 60 років), а також у самолікуванні населення, яке не має уявлень про негативні наслідки. Поліпрагмазія може привести до збільшення ризику розвитку небажаних ефектів від прийому або введення лікарських засобів. Крім того, населення, що вдається до самолікування та деякі лікарі не беруть до уваги взаємодію декількох лікарських засобів між собою та негативні наслідки цього процесу. Прикладом може бути застосування категорично несумісних, односпрямованих або необов'язкових препаратів.

Мета. Здійснити клініко-фармакологічну оцінку раціональності застосування лікарських засобів. Оцінити наявність поліпрагмазії та її обгрунтованість, оцінка розвитку побічних реакцій під час лікування пацієнтів. Простежити найчастіші помилки терапії та її оптимізація (терапії).

Матеріали та методи. Для досягнення мети дослідження було проаналізовано листи лікарських призначень та виписні епікризи 53 (п'ятидесяти трьох) пацієнтів. Консультативне заключення містило в собі такі пункти: наявність поліпрагмазії, обгрунтованість поліпрагмазії, оцінку розвитку побічних реакцій, індекс раціональності застосування лікарських засобів, середній індекс раціональності терапії, процент раціональності терапії, рекомендації щодо оптимізації терапії.

Результати. Консультативне заключення показало що середній процент раціональності терапії – 89%, найнижчій показник – 43%, що свідчить про низький рівень раціональності терапії, найвищий – 100%, відповідно високий рівень раціональності. Середнє арифметичне середнього індексу раціональності – 16 (індекс високого рівня), найменший індекс – 10,6 (індекс низького рівня), найвищий – 18 (індекс високого рівня). Найчастіші зауваження: призначення лікарських засобів, що не мають показань до застосування згідно з інструкцією до застосування; одночасне призначення односпрямованих препаратів; необгрунтовані призначення препаратів; відсутність проб на переносимість препарату; не вказані дози та режим прийому лікарських засобів у медичній

документації; призначення препаратів що можуть негативно вплинути на перебіг супутнього або хронічного захворювання.

Висновки. Після проведення клініко-фармакологічної оцінки лікарських призначень можна сказати, що в усіх проаналізованих призначеннях наявна поліпрагмазія, у 89% вона була обгрунтована, враховувала всі ризики розвитку негативних ефектів та особливості пацієнта, але принаймні кожне 10 призначення мало у своєму складі необгрунтовану поліпрагмазію, з призначенням лікарських засобів без урахування історії хвороби пацієнта та наявних у нього хронічних та супутніх захворювань, помилки у режиму прийому та дозуванні, помилки у веденні медичної документації. На основі цих висновків були наведені рекомендації щодо оптимізації терапії на індивідуальному прикладі кожного виписного епікризу та листа лікарських призначень.